

után meghült és elvesztette a hangját, mire visszavonult a színpadtól. Meghalt 1909. szept. 10-én, Budapesten. — Férje Vrasich Jenő minisztériumi hivatalnok volt, kivel 1871. jan. havában lépett házasságra. Fia: Vrasich Jenő, székesfővárosi segédhivatali igazgató.

Nyilvános főpróba. Az utolsó főpróba neve, amely a nyilvánosság előtt történik. Egy fővárosi tanácsi határozat értelmében a nyilvános főpróbán csak száz személy lehet jelen. Ezt a rendelkezést megújították 1913. márc. 26-iki kelettel. A budapesti színházak 1929. dec. havában elhatározták, hogy a ny. f.-t megszüntetik. (V. ö. Előadási főpróba.)

Nyirbaktai színészet Nyirbaktán (Szabolcs m.) 1870. jan. havában találunk színészeket. Ezidőben Kovács Ágoston társulata járt itt.

Nyirbátori színészet. Nyirbátorban (Szabolcs m.) 1871. aug. havában Várnai Fábrián, 1886. júl. havában Báródy Károly az igazgató. A színpad a nagyvendéglő udvarán volt felállítva. A 80-as években Rakodczay Pál is itt volt igazgató.

Nyiregyházi Ignác, karénekes, 1900. szept. 1-től a M. Kir. Operaház tagja volt. Megh. 1914. jan. 8-án, Budapesten, 39 éves korában. Kisebbségi szerepeket is énekelt, még Kolozsvárott, a »Hunyadi László«-ban V. Lászlót is.

Nyiregyházi színészet. Mikor Kelemen László 1790-ben megalapította az első magyar színtársulatot, Nyiregyháza még nem szerepelt a városok sorában s így az első magyar színtársulatok még jó sokáig elkerülték Nyiregyházát. A 40-es évek előtt csak a város lakóiból formálódott itt-ott egy-egy műkedvelő társaság, amely tágasabb vendéglői termekben tartott egy-két előadást. Még a 40-es évek elején elsőnek megjelent hivatásos színészek is a Nagyvendéglőben játszottak, sőt szép nyári (de többnyire poros) estéken a vendéglő udvarán. Nyiregyháza, melynek 1750-ben csak 500 lakosa volt, rohamosan fejlődött s 1786-ban elnyerte hivatalosan is a város nevet, míg 1837-ben rendezett

tanácsú város lett belőle. Fejlődésével megnőtték az igényei is s mindent megkívánt, amit az irigyelt Debrecen elért, így rendes színtársulatok működését is. 1866. márc. havában itt játszik Molnár György vezetésével egy alkalmi társulat; 1871. ápr. 10., 11. és 12-én Szathmáry Károly átutazóban tartott előadást, majd szept. havában Hubay Gusztáv, 1875. jún. havában Miklóssy Gyula az igazgató. Az első színjátszás céljára épült alkotmány fából készült aréna volt a Zöldség-téren (most Bencs László-tér) 1873-ban épült. A »Hárs vendéglő«-höz tartozott s az 1880-as években már olyan rozoga volt, hogy állandóan élcelődő megjegyzések céltableája lett. Pedig nem egy halhatatlan művész ragyogtatta benne művészetét. Blaha Lujza naplójában mint legkedvesebb időt említi a nyiregyházi arénában átélte diadalmas estéket. Az arénának persze rendes színtársulata nem volt, csak ruhatár és díszlet dolgában igen szegényes, de annál hazafiasabb vándortársulatok töltöttek el néhány nyári hetet poros, pókhálós színpadán. Az aréna első 7 esztendejében Károlyi Lajos, Lángh Boldizsár, Mannsberger Jakab, Kuthy Béla, Gáspár Jenő és Sóka Sándor színigazgatók telepedtek meg a Hárs-vendéglőben néhány hétre, hogy többnyire csalódottan álljanak odább.

Nyiregyháza nem sokáig érte be a kis átvonuló társaságok lelkes, de szánalmas művészkedésével, magasabb színművészet után áhítozott s nem hiába, mert már 1881. és 1882-ben Krecsányi Ignác kaszai társulata játszott pattogó petróleum lámpák pislákoló fénye mellett az arénában. Krecsányi éveken át nem adta ki kezéből Nyiregyházát, sőt 1884-ben Ujházi Edét is vendégszerepeltette.

1885-ben az arénát már Aradi Gerő színtársulata bérelte ki, aki után 1894-ig ilyen sorrendben következtek a színigazgatók: 1886: Báródy Károly, 1887., 1888., 1889: a debreceni színtársulat Valentin Lajos igazgatásával; 1889: Aradi Gerő ismét visszatért, 1891: Kömley Gyula, 1892., 1893: Leszkay András (Debrecen), azután: Rakodczay Pál, Halmay Imre, Zoltán Gyula. Az aréna-korszak 1893-ban lezárult, hogy helyet adjon az 1894-re felépült és megnyitott Széna-téri (most Dessewffy-tér) új kőszínháznak. Az aréna